

همه شرکای خارجی ایران در گستره انرژی

روسیه - سرمایه‌گذاری - شرکت دولتی گازپروم روسیه در فوریه گذشته برای حضور در پروژه‌های جدید با ایران به توافق رسید، این پروژه‌ها شامل حضور پررنگ‌تر این شرکت در میدان پارس جنوبی و حفاری چاه‌های نفتی ایران است. گازپروم از سال ۲۰۰۷ نزدیک به چهار میلیارد دلار در ایران سرمایه‌گذاری کرده است و در فازهای ابتدایی پارس جنوبی حضور داشته است.

کره جنوبی - این کشور در سه ماهه نخست سال جاری میلادی روزانه ۲۴۴ هزار و ۹۸۹ بشکه نفت از ایران وارد کرد. ایران چهارمین عرضه‌کننده بزرگ نفت به کره جنوبی به شمار می‌رود.

ژاپن - بزرگترین خریدار بزرگ نفت خام ایران به شمار می‌رود. واردات نفت این کشور از ایران در سه ماهه نخست سال جاری میلادی روزانه ۵۱۹ هزار و ۵۱۸ بشکه بوده است. ایران همچنین سومین عرضه‌کننده بزرگ نفت ژاپن به شمار می‌رود. سرمایه‌گذاری - شرکت اینپیکس ژاپن ۷۵ درصد سهم میدان نفتی آزادگان را در اختیار دارد اما این شرکت در سال ۲۰۰۶ زمانی که گفت‌وگوها برای توسعه این طرح به نتیجه نرسید، به ۱۰ درصد کاهش یافت.

چین - دومین خریدار بزرگ نفت ایران به شمار می‌رود. واردات نفت این کشور از ایران در سه ماهه نخست سال جاری میلادی روزانه ۴۸۴ هزار و ۹۳ بشکه بوده است. ایران دومین عرضه‌کننده بزرگ نفت خام به چین است. شرکت دولتی ژوهای ژنرانتگ، خرید نفت خود را از ایران از بیش از یک دهه گذشته آغاز کرد. این شرکت چینی اولین خریدار نفت ایران به یورو پس از درخواست تهران برای معامله با این ارز به جای دلار آمریکا است. شرکت ژوهای ژنرانتگ قرارداد خود را با شرکت ملی نفت ایران (ان.ان.اوسی) برای واردات ۲۴۰ هزار بشکه نفت در روز در سال ۲۰۰۹ تمدید کرده است. شرکت بزرگ پالایش نفت سینوپیک چین در سال جاری میلادی برای واردات روزانه ۱۵۰ تا ۱۶۰ هزار بشکه نفت ایران برابر با میزان وارداتی آن در سال ۲۰۰۸ با این کشور به توافق رسیده است.

سرمایه‌گذاری - شرکت ملی نفت چین (سی.ان.پی.سی) به همراه شرکت دولتی نفت این کشور، دو هفته قبل جایگزین شرکت توتال برای امضای قرارداد چهار میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلاری توسعه یکی از فازهای میدان گازی پارس جنوبی شد. سی.ان.پی.سی برای انعقاد قراردادی به ارزش سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار برای خرید گاز طبیعی مایع شده (ال.ان.جی) از فاز ۱۴ پروژه پارس جنوبی در حال گفت‌وگو با ایران است. این شرکت چینی همچنین در حال گفت‌وگو با ایران برای اکتشاف و توسعه ذخایر انرژی در بخش ایرانی آب‌های دریای خزر است. شرکت ملی نفت چین در ۱۴ ژانویه گذشته قراردادی را با شرکت ملی نفت ایران برای توسعه میدان نفتی آزادگان شمالی منعقد کرد. این قرارداد به ارزش دو میلیارد دلار برای توسعه اولین فاز این میدان است. توسعه فاز اول میدان آزادگان که ۴۸ ماه به طول انجامید، ظرفیت تولیدی آن را به ۷۵ هزار بشکه در روز خواهد رساند. شرکت سینوپیک چین در دسامبر ۲۰۰۷ قراردادی به ارزش دو میلیارد دلار برای توسعه میدان عظیم یادآوران ایران امضاء کرد. شرکت ملی نفت فلات قاره چین (سینوک) برای نهایی کردن قراردادی به ارزش ۱۶ میلیارد دلار به منظور توسعه میدان گازی پارس شمالی و ساخت یک واحد تولید ال.ان.جی در حال گفت‌وگو با ایران است.

اندونزی - شرکت دولتی پرتامینا در مارس گذشته پیش‌بینی کرد پروژه سرمایه‌گذاری مشترک ساخت یک پالایشگاه با ایران از سال ۲۰۱۰ به سال ۲۰۱۶ موکول خواهد شد. شرکت پی.تی.انوسا، یکی از واحدهای پرتامینا در سال ۲۰۰۶ توافقنامه اولیه‌ای را با شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران برای ساخت پالایشگاهی در اندونزی با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز منعقد کرد. انتظار می‌رفت ساخت این پالایشگاه در سال ۲۰۱۰ به پایان برسد.

مالزی - شرکت اس.کی. اس مالزی در دسامبر ۲۰۰۸ قرارداد گازی به ارزش ۱۴ میلیارد دلار با شرکت ملی نفت ایران منعقد کرد. این قرارداد شامل پروژه تولید ال.ان.جی و توسعه میدان‌های گازی گلشن و فردوس بود. همچنین صادرات نفت خام و ۱۲۰ هزار بشکه میعانات گازی بخشی از این قرارداد بود.

اتریش - اوام.وی به عنوان بزرگترین شرکت اتریشی در زمینه انرژی، رهبری کنسرسیومی برای ساخت خط لوله نابوکو به منظور انتقال گاز ترکیه از بلغارستان، رومانی و مجارستان و رساندن آن به اتریش را بر عهده دارد. اروپا در صدد است تا با ساخت این خط لوله به منابع عرضه خود تنوع بخشد و به دنبال کاهش وابستگی به روسیه است اما تأمین گاز این پروژه هشت میلیارد دلاری بدون حضور ایران با مشکلاتی همراه است.

لهستان - شرکت گاز پی.جی.ان.آی توافقنامه ابتدایی با شرکت ملی نفت فلات قاره ایران برای همکاری در مدیریت ذخایر گازی تاکنون کشف شده منعقد کرد.

ترکیه - این کشور در نوامبر گذشته توافقنامه ابتدایی برای صادرات گاز به اروپا از طریق ترکیه و تولید گاز این کشور در میدان پارس جنوبی منعقد کرد. میزان این سرمایه‌گذاری نزدیک به سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار خواهد بود.

پاکستان - برپایه گزارش خبرگزاری‌های ایران در ماه گذشته میلادی، ایران و پاکستان توافقنامه‌ای را برای صادرات گاز طبیعی ایران به پاکستان امضاء کردند.

هند - واردات نفت هند از ایران در سال مالی ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹ روزانه ۴۲۶ هزار و ۳۶۰ بشکه نفت بود که نسبت به سال مالی قبل از آن ۹/۵ درصد افزایش یافته است. ایران دومین عرضه‌کننده بزرگ نفت به هند به شمار می‌رود. هند بیشترین حجم بنزین و گازوئیل وارداتی ایران را تأمین می‌کند. سرمایه‌گذاری - شرکت‌های او.ان.جی.سی، آی.اوب.سی و اوایل ایندیا برای سرمایه‌گذاری سه میلیارد دلاری به منظور توسعه ذخایر گازی بلوک فارسی ایران در حال گفت‌وگو با این کشور هستند. همچنین مذاکرات او.ان.جی.سی و شرکت هندوجا نیز برای ایفای نقش در توسعه میدان نفتی آزادگان و خرید گاز از پارس جنوبی ادامه دارد. او.ان.جی.سی برای توسعه ذخایر نفت و گاز خزر نیز در حال مذاکره با ایران است. هند یکی از شرکای خط لوله گازی موسوم به خط لوله صلح به ارزش هفت میلیارد دلار به شمار می‌رفت اما در سپتامبر گذشته از ادامه گفت‌وگوها با ایران و پاکستان سرباز زد و اعلام کرد ابتدا خواهان مذاکراتی دو جانبه با پاکستان بر سر هزینه ترانزیت گاز است.

آلمان - شرکت ای.بی.بی. لوموس آلمان قراردادی را به ارزش ۵۱۲ میلیون دلار با شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های ایرانی به منظور توسعه پالایشگاه بندر عباس در سال ۲۰۰۶ امضاء کرد. این شرکت آلمانی به دنبال افزایش تولید بنزین از میزان کنونی چهار میلیون و ۸۰۰ هزار لیتر به ۱۳ میلیون لیتر در روز است.

انگلیس - شرکت رویال-داچ شل در سال گذشته میلادی از مشارکت در فاز ۱۳ میدان گازی عظیم پارس جنوبی خارج شد اما این شرکت اعلام کرد ممکن است در مراحل بعدی توسعه این میدان مشارکت کند.

سوئیس - شرکت ای.بی.ال سوئیس در سال گذشته میلادی قرارداد خرید ۲۵ ساله گاز را به ارزش ۱۳ میلیارد دلار با ایران منعقد کرد.

اسپانیا - شرکت ریپول اسپانیا در نظر داشته است با شرکت شل به منظور توسعه میدان پارس جنوبی و ساخت یک واحد تولید ال.ان.جی مشارکت کند. ایران ۲۰ مه گذشته (۳۰ اردیبهشت ماه) را به عنوان ضرب‌الاجلی برای روشن شدن حضور شرکت‌های شل و ریپول در پروژه‌های ایران تعیین کرده بود.

ایتالیا - شرکت نفت و گاز انی ایتالیا رهبری طرح توسعه فاز دوم میدان نفتی دارخوین به ارزش یک میلیارد دلار را بر عهده دارد تا میزان تولید آن از ۵۰ هزار بشکه به ۱۶۰ هزار بشکه در روز برساند. شرکت برق ادیسون ایتالیا و شرکت ملی نفت ایران در ژانویه ۲۰۰۸ قرارداد اکتشافی به ارزش ۱۰۷ میلیون دلار کمک به توسعه بلوک فلات قاره دیر در خلیج فارس منعقد کردند.